

การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ของนิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

■ ญาณิสสา บุรณะชัยทวี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีวิชาโทภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปีการศึกษา 2546-2547 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้านการรับข้อมูล ประชากรในการศึกษา คือ นิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษา ระหว่างปี 2546 - 2547 จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองภาษา (Visual verbal) มากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบการมองภาพ (Visual nonverbal) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้น้อยที่สุดคือการเรียนรู้แบบการฟัง (Auditory) นิสิตหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองภาษามากที่สุด นิสิตชายมีรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (Tactile/Kinesthetic) มากที่สุด

ความสำคัญและที่มาของการศึกษา

วัตถุประสงค์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ครู อาจารย์ นักการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องต่างพยายามค้นคว้าหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จสูงสุดในการศึกษา สมดัง

เป้าหมายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในกรอบปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2 พ.ศ. 2545) ว่าการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้

คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวการจัดการศึกษาอยู่บนพื้นฐานว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความพร้อม และความถนัดของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ ตามศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545: 5-12) กระบวนการเรียนการสอนจึงต้องปรับเปลี่ยนจากการที่ครูเป็นศูนย์กลาง เป็นแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ และจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้ ผู้ชี้นำ มาเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะ (facilitator) ที่จะคอยส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ และข้อมูลที่ต้องการจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆที่มีอยู่มากมายในปัจจุบัน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการสืบค้นหรือการค้นหาคว้าอันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อกระบวนการเรียนรู้ และสามารถนำมาความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และข้อมูลอื่นๆที่ตนต้องการได้ในอนาคต

นอกจากการเปลี่ยนบทบาทของตนเองแล้ว สิ่งสำคัญที่ครูต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่ง คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน การเรียนรู้เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล (individual) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ครูมีหน้าที่จัดเตรียมสิ่งแวดล้อมหรือจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เองเท่านั้น และครูควรตระหนักว่าผู้เรียนทุกคนย่อมมีลักษณะที่ต่างกันไปในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ ความสนใจ และกระบวนการเรียนรู้

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2525) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความสนใจ ความสามารถ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการและความถนัดทางการเรียน ซึ่งส่งผลทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้ (learning style) ที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันออกไป โคลบ (Kolb, 1981) กล่าวว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะเข้าสู่ประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับลักษณะของตนเอง เดวิส (Davis, 1993: 185) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคนที่ครูจะพบได้ในทุกห้องเรียนไว้ว่า *“...ผู้เรียนในห้องเรียนมีความแตกต่างกันในด้านรูปแบบการเรียนรู้ บางคนสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการอ่านและค้นคว้าด้วยตนเองโดยอาศัยเพียงคำแนะนำจากผู้สอนเท่านั้น บางคนเรียนได้ดีด้วยการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ...”* ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนส่วนหนึ่งขึ้นกับวิธีสอนของครู ครูที่ใช้วิธีสอนเพียงวิธีเดียวจะประสบความสำเร็จกับผู้เรียนประเภทเดียวเท่านั้น แต่ในห้องเรียนหนึ่งๆประกอบด้วยผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนที่แตกต่างหลากหลาย ผู้เรียนหลายคนไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากวิธีการเรียนไม่สอดคล้องกับวิธีสอนของครู ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่สนใจการเรียน และคิดว่าตนเองคงจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ผู้เรียนบางคนตัดสินใจหยุดเรียนโดยคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถเพียงพอ (Felder & Henriques, 1995) ดังนั้นและคณะได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับความสอดคล้องของการจัดการเรียนการสอนและรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาจำนวน 13 เรื่อง พบว่างานวิจัยจำนวน 12 เรื่อง

แสดงให้เห็นว่าความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ารูปแบบการสอนที่ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ (Dunn; Dunn & Perrin. 1994: 10) ดังนั้นผู้สอนควรตระหนักว่าการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความต้องการแตกต่างกันก่อให้เกิดผลดี คือ ผู้เรียนจะมีทัศนคติ แรงจูงใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (Reid. 1987, Melton. 1990, Griggs. 1991, Brown. 2000, Dunn; Dunn & Perrin. 1994) ยิ่งไปกว่านั้นผู้เรียนจะมีความมั่นใจมากขึ้นและความวิตกกังวลในการเรียนลดลง (Oxford. 2003: Online) หากผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีสอนที่ตนพอใจและสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของตน จะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน สนุกกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ครูมีกำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (อาภาภรณ์ ศิริอาคเนย์. 2533: 3)

การศึกษารูปแบบการเรียนรู้นั้นเริ่มเมื่อ ออลพอร์ต (Allport. 1973 อ้างถึงใน Logan & Thomas. 2002 : Online) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนด้านความรู้ความเข้าใจ (cognitive styles)¹ ทำให้ได้รับความสนใจศึกษาตั้งแต่นั้นมา และได้รับความสนใจมากขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี 1983 เมื่อคณะกรรมการเพื่อความ เป็นเลิศทางการศึกษาแห่งชาติ (National Commission on Excellence in Education) ประกาศว่าการศึกษา

ของประเทศสหรัฐอเมริกาอย่าล้าหลังบางชาติในยุโรป และเอเชีย สิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาให้ทัดเทียมและแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ คือ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการวัดรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก และจัดการสอนพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการเรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก (Griggs. 1991: Online)

ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

นักวิชาการที่สนใจศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ ได้ให้คำจำกัดความไว้ พอสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบด้านร่างกาย ปัญญา และ อารมณ์ ที่มีลักษณะค่อนข้างคงที่ จะบ่งชี้ว่าผู้เรียนรับรู้มีปฏิสัมพันธ์ และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนอย่างไร (Keefe. 1984: 61) รูปแบบการเรียนรู้เมื่อผนวกกับความต้องการของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันทำให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์เชิงรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง การสร้าง มโนทัศน์เชิงนามธรรม และการทดลองปฏิบัติ (Kolb. 1981: 276) โดยผู้เรียนแต่ละคนนำวิธีการนี้ไปใช้ในการรวบรวม จัดการ และจดจำข้อมูลสารสนเทศใหม่ๆ ที่มีความซับซ้อน เป็นการคิดและการแก้ปัญหา ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้จึงเป็นลักษณะและวิธีการจัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนชื่นชอบมากที่สุด และใช้จนเป็นนิสัย และจูงใจให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและปฏิบัติได้อย่างดีที่สุดใน การเรียน การฝึกอบรม รวม

¹ cognitive styles และ learning styles เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน cognitive styles จะใช้ในเชิงทฤษฎี ขณะที่ learning styles จะใช้ในเชิงปฏิบัติ

ถึงการเรียนภาษา ที่สอง (Canfield. 1992, Oxford & Ehman. 1993: 196, Dunn, Dunn & Perrin. 1994: 2, Felder & Henriques. 1995, Kinsella. 1995: 171)

จากความหมายหลากหลายของนักวิชาการต่างๆ จะสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้หมายถึง ความแตกต่างและความหลากหลายในกระบวนการจัดการข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการที่ตนเองชอบหรือถนัดในการเรียนมากกว่าวิธีการอื่น ๆ

ประเภทของรูปแบบการเรียนรู้

นักวิชาการแต่ละคนมีความเชื่อในแนวคิดด้านรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน บางคนสนใจศึกษาด้านการรับข้อมูล กระบวนการจัดการข้อมูล บุคลิกภาพ หรือสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ จึงมีแบ่งรูปแบบการเรียนรู้เป็นประเภทต่างๆตามความสนใจของตน ดังนี้

กราชาและไรซ์แมน (Grasha and Reichman. 1974) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นด้านอารมณ์ และ ทศนคติต่อ การทำกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีสอน ครู และเพื่อน และแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 6 แบบ คือ

1. แบบอิสระ (Independent) คือผู้เรียนที่มีความมั่นใจในตนเองชอบคิดหรือ ทำงานด้วยตนเอง ตั้งใจเรียนในสิ่งที่ตนเองคิดว่าสำคัญ

2. แบบพึ่งพา(Dependent) คือผู้เรียนที่ชอบทำตามคำสั่งมักจะแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น เรียนรู้เฉพาะสิ่งที่กำหนดไว้เท่านั้น

3. แบบร่วมมือ (Collaborative) คือผู้เรียนที่ชอบการเรียนหรือกิจกรรมที่ให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรือทำงานร่วมกัน

4. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) คือผู้เรียนที่คิดว่าการเรียนไม่น่าสนใจ ไม่สนใจเพื่อน ครูหรือกิจกรรมในห้องเรียน

5. แบบแข่งขัน (Competitive) คือผู้เรียนที่ชอบเอาชนะ พยายามแข่งขันเพื่อทำสิ่งต่างๆให้ดีกว่าคนอื่นในชั้นเรียน เพื่อให้ได้ค่าชมเชยหรือรางวัล

6. แบบมีส่วนร่วม (Participant) คือผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบในการเรียนต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้

โคลบ์ (Kolb. 1984) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ โดยเน้นด้านประสบการณ์และการใช้เหตุผล และแบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 แบบ คือ

1. ผู้เรียนแบบคิดออกเนกนัย (diverger) จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดที่หลากหลาย มีความสามารถในการสังเกตได้ตรง

2. ผู้เรียนแบบกลมกลืน (assimilator) จะสนใจในทฤษฎีต่างๆ มีความสามารถในการสรุป ไม่ชอบการลงมือปฏิบัติ ชอบในหลักการที่เป็นนามธรรม

3. ผู้เรียนแบบคิดเอกนัย (converger) มีความสนใจเฉพาะเจาะจงชอบทำงานกับวัตถุมากกว่าบุคคล มีความสามารถในการแก้ปัญหา

4. ผู้เรียนแบบปรับตัว (accommodator) เป็นผู้เรียนที่ชอบนำความคิดไปปฏิบัติ ชอบทดลองหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองมีความสามารถในการปรับตัว

นูนัน (Nunan. 1999) เอลลิส (Ellis. 1994) และ วิลลิ่ง (Willing. 1988) แบ่งรูปแบบการเรียนรู้ ออกเป็น 4 ประเภท โดยยึดบุคลิกภาพของผู้เรียน ดังนี้

1. Concrete Learners คือ ผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นคนที่มีความอยากรู้อยากเห็น มีความคล่องแคล่วว่องไว ชอบลองผิดลองถูก ชอบสิ่งแปลกใหม่ที่หลากหลาย ไม่ชอบรูปแบบการเรียนรู้ที่ตายตัว ชอบการเรียนรู้ที่มีการเคลื่อนไหว ชอบเกม รูปภาพ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ฟังแถบเสียง ชอบฝึกภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน

2. Analytical Learners คือ ผู้เรียนที่ชอบคิดวิเคราะห์ ชอบความเป็นอิสระ ชอบแก้ปัญหาพัฒนาความคิดของตนเอง ชอบการนำเสนอหรือรับความรู้ที่เป็นระบบเป็นเหตุเป็นผลเป็นคนค่อนข้างครุ่นคิด ชอบเรียนไวยากรณ์ ชอบเรียนอังกฤษจากหนังสือพิมพ์ ชอบเรียนคนเดียว ชอบแก้ปัญหาแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

3. Communicative Learners คือ ผู้เรียนที่ชอบการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ชอบคุยชอบสังเกต ชอบการอภิปรายซักถามทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ชอบความเป็นประชาธิปไตย ชอบดูแบบอย่างจากเจ้าของภาษา ชอบพูดภาษาอังกฤษ ชอบดูโทรทัศน์เป็นภาษาอังกฤษ ชอบใช้ภาษาในห้องเรียน

4. Authority-Oriented Learners คือ ผู้เรียนที่ชอบให้ครูอธิบายทุกอย่างให้ชัดเจน ชอบฟังคำสั่งคำแนะนำจากครูหรือคนอื่น ทำกิจกรรมเมื่อมีผู้บอก ไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องเสนอความคิด คำสั่งหรือกิจกรรมต้องชัดเจนชอบมีหนังสือเป็นของตนเองจดบันทึกทุกอย่างลงในสมุด เรียนรู้ด้วยการอ่าน เรียนศัพท์ด้วยการอ่านการมองเห็นบ่อย

เรด (Reid. 1987) ศึกษาและจัดกลุ่มรูปแบบการเรียนรู้เป็น 6 ประเภท โดยยึดลักษณะการรับข้อมูลและการทำงาน คือ

1. การเรียนรู้โดยใช้สายตา(Visual learning) หมายถึงการใช้สายตาเพื่อศึกษาข้อมูลที่เป็นทั้งภาษาและภาพ เช่นอ่านหนังสือ แผ่นผัง แผนภูมิ รูปภาพ ป้ายประกาศ วีดิทัศน์ และ ภาพยนตร์

2. การเรียนรู้โดยการฟัง (Auditory learning) หมายถึง การรับข้อมูลจากการฟัง เช่น การฟังการบรรยาย อภิปรายบทสนทนา แถบบันทึกเสียง

3. การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Kinesthetic learning) หมายถึง การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ(role-play) การแสดงละคร การสัมภาษณ์ และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

4. การเรียนรู้โดยการกระทำ(Tactile learning) ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำงานต่างๆ เช่น การสร้างแบบจำลอง การทดลอง และการเรียนจากสิ่งจับต้องได้ เช่น สมุดภาพ หรือ บัตรคำ

5. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individual learning) หมายถึง การที่ผู้เรียนชอบเรียนด้วยตนเอง หรือตามลำพัง ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

6. การเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Group learning) หมายถึง การเรียนที่ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมชั้นทั้งแบบเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม

คลาก (Clark. 2000: Online) แบ่งผู้เรียนออกเป็น 3 ประเภท โดยอาศัยรูปแบบการเรียนรู้ด้านการรับข้อมูล (perceptual) ดังนี้

1. ผู้เรียนแบบฟัง (Auditory learners) เป็นผู้เรียนที่เรียนได้ดีเมื่อได้รับข้อมูลเสียง เราจึงมักพบผู้เรียนประเภทที่ชอบพูดคุย ชอบอ่านออกเสียงหรือขยับริมฝีปากเมื่ออ่านในใจ

2. ผู้เรียนแบบมอง (Visual learners) แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

ก. ผู้เรียนแบบมองภาษา(linguistic) จะเรียนได้ดีเมื่อได้รับข้อมูลที่เป็นภาษาเขียน ชอบจดข้อมูลเพื่อไว้ทบทวนภายหลัง

ข. ผู้เรียนแบบมองภาพ (spatial) ไม่ชอบดูภาษาเขียนแต่ชอบที่เห็นข้อมูลที่ปรากฏในรูปของภาพ ตาราง แผนภูมิ การสาธิต วิดีทัศน์ ภาพยนตร์

3. ผู้เรียนแบบปฏิบัติ(Kinesthetic learners) แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

ก. ผู้เรียนที่ชอบการสัมผัสหรือลงมือกระทำ (tactile /touch)

ข. ผู้เรียนที่ชอบเคลื่อนไหว (kinesthetic/movement)

ผู้เรียนทั้งสองแบบนี้จะนำเข้าสู่ข้อมูลจากการสัมผัส ชอบที่จะทำกิจกรรมที่ได้เคลื่อนไหวมือและร่างกาย ไม่ชอบการเรียนรู้ที่ต้องนั่งฟังอย่างเดียว

เฟลเดอร์ (Felder. 1993) ได้ศึกษาและแบ่งรูปแบบการเรียนรู้โดยยึดแนวคิดของคาร์ล จุง (Carl Jung), ไมเออร์ บริกส์ (Myers Briggs) และโคลบ (Kolb) ออกเป็นมิติต่างๆ 5 มิติ ดังนี้

มิติที่หนึ่ง ศึกษาด้านการรับข้อมูล แบ่งได้ 2 แบบ คือ

1. แบบประสาทสัมผัส(Sensing) ผู้เรียนประเภทนี้จะชอบข้อมูลที่มากกระทบประสาทสัมผัส ชอบเรียนจากเรื่องจริงหรือสิ่งที่สังเกตได้

2. แบบญาณหยั่งรู้ (Intuitive) ผู้เรียนแบบนี้ชอบคิดชอบตีความ ไตรตรองจินตนาการ

มิติที่สอง ศึกษาการนำเข้าสู่ข้อมูล (Input) มี 2 แบบ คือ

1. แบบการมองภาพ (Visual) ผู้เรียนแบบนี้จะรับข้อมูลที่เป็นภาพ แพนผังการแสดง

2. แบบถ้อยคำภาษา (Verbal) ผู้เรียนแบบนี้จะรับข้อมูลที่เป็นภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนรูปแบบต่างๆ

มิติที่สาม ศึกษาการจัดระบบข้อมูล (Organization) แบ่งเป็น

1. แบบอุปนัย (Deductive) ผู้เรียนแบบนี้จะชอบคิดจากกรณีย่อยๆและสรุปเป็นกฎ

2. แบบนิรนัย (Inductive) ผู้เรียนแบบนี้จะชอบคิดจากกฎสู่การนำไปใช้

มิติที่สี่ ศึกษาการจัดการกระทำข้อมูล (Processing) แบ่งได้ดังนี้

1. แบบปฏิบัติ (Active) ผู้เรียนแบบนี้ชอบที่จะลงมือปฏิบัติ หรือทำกิจกรรมทันที

2. แบบไตรตรอง (Reflective) ผู้เรียนแบบนี้มักใช้เวลาในการคิดใคร่ครวญก่อนจะทำ

มิติที่ห้า การศึกษาการทำความเข้าใจข้อมูล (Understanding) แบ่งได้เป็น 2 แบบคือ

1. แบบขั้นตอน (Sequential) ผู้เรียนแบบนี้จะรับและทำความเข้าใจในเนื้อหาเป็นส่วนๆ และจะไม่สามารถจับภาพรวมของเนื้อหาได้

2. แบบองค์รวม (Global) ผู้เรียนแบบนี้จะสนใจภาพรวมทั้งหมดของเนื้อหาโดยไม่สนใจรายละเอียด

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาโดยเน้นที่รูปแบบการรับข้อมูล(perceptual learning style) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

1. การเรียนรู้โดยการมองภาษา (Visual /verbal Learning style)

ผู้เรียนกลุ่มนี้เรียนรู้ได้ดีจากการใช้สายตาการมองเห็นข้อมูลภาษา เช่น การอ่านหนังสือ อ่านข้อความบนกระดาน เข้าใจและจำข้อมูลได้จากการอ่านในการเรียนผู้เรียนประเภทนี้จะชอบจดคำบรรยายของครู เพราะจะช่วยให้ในการจำและมีข้อมูลภาษาที่สามารถนำไปทบทวนภายหลัง

2. การเรียนรู้โดยการมองภาพ (Visual/ nonverbal learning style)

ผู้เรียนกลุ่มนี้เรียนรู้ได้ดีจากการใช้สายตาการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ แพนผัง แผนภูมิ การสาธิต หรือสื่อประกอบการสอนประเภทภาพ เช่น วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ แผ่นใส

3. การเรียนรู้ด้วยการฟัง (Auditory/Verbal Learning style)

ผู้เรียนกลุ่มนี้เรียนรู้ได้ดีจากการฟังบรรยาย การอภิปราย การเสนอรายงานปากเปล่า และจะจำข้อมูลโดยการอ่านออกเสียง หรือขยับริมฝีปากไปด้วยขณะอ่าน บางคนชอบอ่านลงเทปแล้วเปิดฟัง โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องเสียง แถบเสียง หรือกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พูด จะช่วยในการจดจำสิ่งที่เรียนไป

4. การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Tactile/ Kinesthetic learning Style)

ผู้เรียนกลุ่มนี้เรียนรู้ได้ดีจากการลงมือปฏิบัติจริงหรือได้รับจากประสบการณ์ตรง ได้เคลื่อนไหว เช่น ทำการทดลอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดการแสดงบทบาทสมมุติ การได้ลงมือปฏิบัติ จับต้องสิ่งของอุปกรณ์หรือวัสดุ การจดบันทึก หรือการเขียนสรุปจะช่วยให้จดจำข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น

เมื่อนำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมาใช้กับรายวิชาใดวิชาหนึ่ง จะทำให้ผลของการศึกษามีความเฉพาะเจาะจง เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้นๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การที่ครูศึกษาค้นคว้าหา กลวิธีการสอนแบบใหม่ๆ แต่เพียงอย่างเดียว นั้น อาจไม่เพียงพอที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ หากกลวิธีการสอนนั้นไม่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่ว่าถ้าครูได้ศึกษากลวิธีการสอนของตนเองควบคู่ไปกับการค้นคว้าหา รูปแบบการเรียนรู้ของนิสิต จะช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต เป็นรายบุคคลมากกว่า ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่ลงทะเบียนรายวิชา ภาช 331 หลักการเรียนภาษา (Principles in Language Learning) ซึ่งเป็นวิชาบังคับของนิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้านการรับและนำเข้าสู่ข้อมูล(perceptual learning style) ของผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนเห็นว่าผลการศึกษาจะเป็นแนวทางที่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการเรียนรู้ของนิสิต ทั้งนี้เนื่องจากในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ครูจะเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะข้อมูลเนื้อหาทฤษฎีวิชา ครูควรจะทราบว่าผู้เรียนมีการรับและนำเข้าสู่ข้อมูลแบบใดเพื่อจะได้ปรับวิธีสอน วิธีจัดกิจกรรม รวมถึงสามารถให้คำแนะนำในการเรียนที่ตอบสนองกับผู้เรียนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนได้ นิสิตจะได้ประสบความสำเร็จสูงสุดในการศึกษา สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่พร้อมก้าวสู่สังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาดังนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษา
2. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เพศสาขาวิชา การเรียนในภาคเรียนที่ต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

1. นิสิตที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษาที่มีเพศต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน
2. นิสิตที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษาที่เรียนในสาขาต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน
3. นิสิตที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษาที่เรียนในภาคเรียนที่ต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษา

1. ทำให้ทราบรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษา
2. ทำให้ทราบว่าปัจจัยด้านเพศ และสาขาที่เรียนมีผลต่อการเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้หรือไม่
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน
4. ผลจากการศึกษาจะเป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการเรียนรู้วิชาอื่นๆหรือในมิติอื่นๆ

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่นิสิตที่ลงทะเบียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษาภาคเรียน ที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 และ 2547 จำนวน 4 รุ่น รวม 68 คน โดยมีผู้ตอบแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 91.17

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **รูปแบบการเรียนรู้** หมายถึง ลักษณะหรือวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการรับประมวลหรือจัดกระทำข้อมูลในการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะการนำเข้าข้อมูล เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูและเป็นสิ่งที่ครูสามารถจัดการได้มากที่สุด โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยการมองภาษา (Visual / verbal Learning style)
2. การเรียนรู้โดยการมองภาพ (Visual/ nonverbal learning style)
3. การเรียนรู้ด้วยการฟัง (Auditory/ Verbal Learning style)
4. การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Tactile/ Kinesthetic learning Style)

2. **นิสิต** หมายถึง นิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนภาษา ในภาคเรียนที่ 1 หรือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 หรือ 2547

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการศึกษาครั้งนี้ คำว่า Learning Style ผู้วิจัยใช้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ เหมือนกับ อาชัญญารัตนอุบล(2538) ขณะที่ผู้วิจัยอื่นๆอาจใช้คำที่แตกต่างกันไป เช่น โพทურიย์ ลินลาร์ตัน(2525) ใช้ รูปแบบการเรียนรู้ บัญชลี วาสนสมลสิทธิ์ (2543) ใช้ สไตส์ในการเรียนรู้ ทศนีย์ ศิริวัฒน์(2532) ใช้ แบบการเรียนรู้ และสุรารค์ โค้วตระกูล ใช้ สลีลาการเรียนรู้

2. กลุ่มผู้เรียน เป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่มย่อย โดยยึดวิชาเอกเป็นสำคัญโดยไม่คำนึงว่าเป็นนิสิตคณะใด ดังนี้

2.1 กลุ่มภาษา หมายถึงกลุ่มผู้เรียนที่เรียนวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับภาษา

2.2 กลุ่มอื่นๆ หมายถึง กลุ่มผู้เรียนที่เรียนวิชาเอกอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษา

2.3 ภาคเรียน หมายถึง ภาคการศึกษา และปีการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนรู้ภาษา เช่น ภาคเรียน 1/2546 หมายความว่า นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชา ภาษ 331 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งพัฒนามาจากแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตในระดับอุดมศึกษา (Learning Style Survey for College) ของ แคทเทอร์ริน เจสเตอร์ (Catherine Jester) ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ และซูซาน มิลเลอร์ (Suzanne Miller) อาจารย์สาขาจิตศาสตร์และสื่อประสม จาก Diablo

Valley College, California, USA แบบสอบถามนี้ผู้สร้างพัฒนาและนำออกมาให้บริการทางอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่เดือนมกราคม 2541 และมีผู้เข้าไปทดลองใช้แบบสำรวจนี้แล้วกว่า 40,000 คน ทำให้ผู้พัฒนาแบบทดสอบได้รับรางวัลที่ 1 ประเภท “Best Use of Technology in Education for 1999” เมื่อผู้วิจัยได้ทดลองทำแบบสำรวจนี้ด้วยตนเองก็พบว่า ผลที่ได้แสดงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตรงกับวิธีการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยใช้ และเมื่อทดลองซ้ำอีกครั้งโดยให้นิสิตอาสาสมัคร 7 คน ทำแบบสำรวจและทำการสัมภาษณ์ นิสิตทั้งหมดเห็นว่าผลที่ได้ตรงกับลักษณะการเรียนรู้ของตน ผู้วิจัยจึงติดต่อและได้รับอนุญาตจาก ซูซาน มิลเลอร์ (Suzanne Miller) ให้ใช้เพื่อการศึกษาได้ หลังจากนั้นจึงนำแบบทดสอบมาแปลเป็นภาษาไทยเพื่อความสะดวกของนิสิตในการทำแบบทดสอบ และเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดที่อาจเกิดความไม่เข้าใจภาษาอังกฤษของนิสิต

แบบสอบถามนี้ใช้สำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตในระดับอุดมศึกษาโดยมีข้อความให้นิสิตแสดงความคิดเห็น จำนวน 32 ข้อ เพื่อวัดรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบดังกล่าว โดยทุกข้อจะอยู่ในรูปของการประเมินค่า 3 ระดับ คือ 1. บ่อยครั้ง 2. บางครั้ง 3. นานๆครั้ง

วิธีการเก็บข้อมูล

ในแต่ละภาคเรียนจะมีการเก็บข้อมูลโดยประกาศรับสมัครนิสิตที่สนใจต้องการทราบรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองในชั้นเรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนรู้ภาษา ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นิสิต และให้นิสิตส่งคืนเมื่อตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ภาพรวมของรูปแบบการเรียนรู้แต่ละประเภท แสดงโดยตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ความชอบรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้	จำนวนผู้ตอบ	ค่ามัธยฐาน	S.D.
1. การเรียนรู้โดยการมองภาษา (VV)	62	27.93	4.49
2. การเรียนรู้โดยการมองภาพ (VN)	62	26.66	5.14
3. การเรียนรู้ด้วยการฟัง (Aud)	62	25.01	6.43
4. การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (T/K)	62	25.66	5.16

จากตาราง 1 พบว่าประชากรใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการมองภาษามากที่สุด (ร้อยละ 27.93) รองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้โดยการมองภาพ (ร้อยละ 26.66) และรูปแบบการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (ร้อยละ 25.66) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้น้อยที่สุดคือการเรียนรู้ด้วยการฟัง (ร้อยละ 25.01)

ตาราง 2 รูปแบบการเรียนรู้จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	รูปแบบการเรียนรู้			
			มองภาษา	มองภาพ	การฟัง	การปฏิบัติ
ชาย	12	19.4	24.90	26.50	26.00	27.00
หญิง	50	80.6	28.75	26.91	24.91	25.32
รวม	62	100	27.93	26.66	25.01	25.66

จากตาราง 2 พบว่าประชากรเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 80.6) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 19.4) และเมื่อจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ตามเพศ พบว่า ประชากรเพศหญิงใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการมองภาษา มากที่สุด (ร้อยละ 28.75) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้น้อยที่สุดคือการเรียนรู้ด้วยการฟัง (ร้อยละ 24.91) ประชากรเพศชายใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติมากที่สุด (ร้อยละ 27.00) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้น้อยที่สุดคือการเรียนรู้ด้วยการมองภาษา (ร้อยละ 24.90)

ตาราง 3 รูปแบบการเรียนรู้จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ	รูปแบบการเรียนรู้			
			มองภาษา	มองภาพ	การฟัง	การปฏิบัติ
ภาษา	38	61.3	27.21	25.63	24.36	24.86
อื่นๆ (ได้แก่ บัญชี, รัฐศาสตร์, จิตวิทยา)	24	38.7	29.08	28.29	26.04	26.91
รวม	62	100	27.93	26.66	25.01	25.66

จากตาราง 3 พบว่า เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา มีประชากรที่เรียนสาขาภาษา(ร้อยละ61.3)มากกว่ากลุ่มที่เรียนสาขาอื่นๆ (ร้อยละ 38.7) และทั้งสองกลุ่มใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการมองภาษามากที่สุด(ร้อยละ 27.1และ ร้อยละ 29.08 ตามลำดับ) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้บ่อยที่สุดของทั้งสองกลุ่ม คือ การเรียนรู้ด้วยการฟัง (ร้อยละ 24.36และ ร้อยละ 26.04 ตามลำดับ)

ตาราง 4 รูปแบบการเรียนรู้จำแนกตามภาคเรียน

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ	รูปแบบการเรียนรู้			
			มองภาษา	มองภาพ	การฟัง	การปฏิบัติ
1/2546	18	29	29.66	27.61	24.94	25
2/2546	17	27.4	27.76	27.76	24.94	25.61
1/2547	10	16.1	27.20	30.20	26.60	29.60
2/2547	17	27.4	27.14	26	24.42	23.50
รวม	62	100	27.93	26.84	25.10	25.61

จากตาราง 4 พบว่าเมื่อจำแนกตามภาคเรียน มีประชากรที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2546 มากที่สุด(ร้อยละ 29.0) รองลงมาคือภาคเรียนที่ 2/2546 และ 2/2547 มีจำนวนเท่ากัน(ร้อยละ 27.4) เมื่อศึกษาในรูปแบบการเรียนรู้พบว่า ประชากรที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2546, 2/2546 และ 2/2547 ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการมองภาษามากที่สุด(ร้อยละ 29.66, 27.76 และ ร้อยละ 27.14 ตามลำดับ) ขณะที่ประชากรที่เรียนใน

ภาคเรียนที่ 1/2547 ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการมอง ภาพมากที่สุด (ร้อยละ 30.20) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ น้อยที่สุดของประชากรที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2546 และประชากรที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2547 คือ การเรียนรู้ด้วยการฟัง (ร้อยละ 24.94 และ ร้อยละ 26.60) ขณะที่ประชากรที่เรียนในภาคเรียน 2/2546 ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยมองภาพน้อยที่สุด (ร้อยละ 24.76) ส่วนประชากรที่เรียนในภาคเรียนที่ 2/2547 ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ น้อยที่สุด (ร้อยละ 23.50)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้แสดงให้เห็นว่า นิสิตที่เรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนรู้ภาษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองภาษามากที่สุด ผู้เรียนประเภทนี้จะประสบความสำเร็จในการเรียนเมื่อได้เห็นข้อมูลที่เป็นภาษา และจะเรียนรู้ได้ดีจากการอ่านหนังสือหรือตำรา ลักษณะการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนประเภทนี้ คือ การให้ผู้เรียนได้เห็นข้อมูลที่เป็นภาษาให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการให้อ่านหนังสือตำรา หรือโครงร่าง (outline) ของเรื่องที่จะเรียน ขณะบรรยายควรมีการเขียนคำสำคัญ (keyword) หรือให้ข้อมูลที่นิสิตสามารถรับรู้ด้วยสายตาไม่จำเป็นการใช้แผ่นใส หรือ ใช้ power point ลักษณะการเรียนรู้แบบการมองภาษานี้เป็นลักษณะที่พบมากในการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของชาวเอเชีย จากการศึกษาของเรด (Reid. 1987) พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ภาษาที่นิยมมากที่สุดของผู้เรียนชาวเกาหลี จีน ญี่ปุ่น คือ

รูปแบบการมอง ทั้งนี้เนื่องจาก วัฒนธรรมการสอนของครูเอเชียจะเน้นการอ่านและการบอกรับความรู้ทุกอย่างให้นักเรียนโดยใช้กระดานดำเป็นสื่อ ขณะที่ผลการศึกษาของมิลเลอร์ (Miller. 2001: Online) ซึ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 17,624 คนพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมองภาพมากที่สุดถึงร้อยละ 48.7 ส่วนเพศหญิงมีรูปแบบการมองภาษาและมองภาพ มากเท่ากัน คือ ร้อยละ 38.2 และจากงานของ อิศราภรณ์ อินทร์สำราญ (2546) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ นิสิตเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 237 คน พบว่า นิสิตเอกอังกฤษ มีรูปแบบการเรียนรู้ ในมิติด้านการนำเข้าสู่ข้อมูลแบบ ภาพมากที่สุด ส่วนผลการศึกษาของปัญญาลี วาสนสมสิทธิ์ ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2542 พบว่า นิสิตในกลุ่มสายสังคมศาสตร์มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติมากที่สุด การที่ผลการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกันนี้อาจมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างเรียนในสาขาที่แตกต่างกันหรือวิชาที่ศึกษาก็แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษารูปแบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเป็นการศึกษาภาษาที่สองย่อมมีวิธีการเรียนที่แตกต่างจากการเรียนวิชา ภาษ 331 หลักการเรียนรู้ภาษา ซึ่งจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยอันเป็นภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่ง ขณะที่วิชาที่ อิศราภรณ์ อินทร์สำราญ และ ปัญญาลี วาสนสมสิทธิ์ ศึกษานั้น คือ วิชาภาษาอังกฤษซึ่งจัดเป็นการเรียนภาษาที่สอง แครสเซน (Krashen. 1981 อ้างถึงใน Brown. 2000. pp 277-278) กล่าวว่า การเรียนภาษา

ที่หนึ่งหรือภาษาแม่ นั้นเป็นการเรียนแบบรับภาษา (acquisition) ผู้เรียนจะสนใจตัวข้อมูลหรือเนื้อหาที่เรียน ส่วนการเรียนภาษาที่สองจะเป็นแบบการเรียนภาษา (learning) ผู้เรียนจะต้องใส่ใจทั้งตัวภาษาและข้อมูลที่เรียนไปพร้อมกัน ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ การเรียนรู้โดยการฟัง ผลการศึกษาที่พบนี้ เป็นสิ่งที่ผู้สอนควรให้ความสำคัญ เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปการบรรยาย การอภิปรายในชั้นเรียน ความไม่สอดคล้องกันนี้ จึงน่าสนใจว่านิสิตที่ไม่นิยมรูปแบบการเรียนรู้โดยการฟังจะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด และมีข้อพึงระวังสำหรับผู้สอนที่นิยมสอนโดยใช้การบรรยายเพียงอย่างเดียวว่า ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดีโดยการฟังนั้นมีน้อย แต่ผู้เรียนที่เรียนโดยการมองภาษานั้นมีมากที่สุด การเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหากผู้สอนเสริมการบรรยายโดยการมีเอกสาร หนังสือ ตำรา ให้ผู้เรียนอ่านประกอบ หรือ ใช้ สื่อการสอน เช่น power point แผ่นใส ขณะบรรยาย

เมื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของประชากรเพศชายที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ กับ ประชากรเพศหญิงซึ่งมีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองภาษา จะเห็นว่ากลุ่มผู้เรียนที่เพศแตกต่างกันจะมีวิธีการรับและนำเข้าสู่ข้อมูลที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประโยชน์ คุปกาญจนากุล (2525) ราชพร บำรุงศรี (2535) ขณะที่งานวิจัยของปัญชสิวาสนสมลสิทธิ์ ไม่พบความแตกต่างในด้านรูปแบบการเรียนรู้ นอกจากนี้กลุ่มเพศหญิงมีรูปแบบการใช้สลายตามากกว่ากลุ่มเพศชาย เช่นเดียวกับที่ Cezair

(2005) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้วิชาบัญชีของนิสิตจำนวน 297 คนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ของโคลบ (Kolb) ผลการศึกษาพบว่าเพศไม่มีผลต่อความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่รูปแบบการเรียนรู้ที่นิสิตหญิงใช้มากที่สุดคือแบบคิดออกแนย (diverging styles) ส่วนผู้ชายจะชอบรูปแบบการเรียนรู้แบบกลมกลืน (assimilating styles) ความแตกต่างทางด้านรูปแบบการเรียนรู้ที่ขึ้นกับเพศนั้น คิมูระ (Kimura. 2002: Online) อธิบายโดยใช้ลักษณะการทำงานของสมองและฮอว์โมนในร่างกาย จากการศึกษาการทำงานของสมองด้วยเครื่อง MRI เขาพบว่าขณะเรียน สมองของผู้ชายและผู้หญิงมีการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้และการแสดงออกของพฤติกรรมที่ต่างกัน ผู้หญิงจะมีความสามารถในการจำและมีความคล่องในการใช้ภาษามากกว่า ส่วนผู้ชายจะมีความสามารถในเชิงมิติสัมพันธ์ และการเคลื่อนไหวที่มากกว่า ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีทั้งสองเพศไม่ว่าสัดส่วนทั้งสองเพศเท่ากันหรือไม่ก็ตาม ผู้สอนควรให้ความสำคัญเท่าเทียมกันทั้งสองเพศ กิจกรรมที่สมควรให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ เช่น เลื่อนนิสิตชายร่วมกิจกรรมที่เป็นปฏิบัติส่วนนิสิตหญิงทำกิจกรรมที่ต้องใช้การอ่าน ใช้สลายตา

เมื่อจำแนกกลุ่มประชากรตามสาขาวิชาที่เรียนไม่พบความแตกต่างด้านรูปแบบการเรียนรู้ โดยรูปแบบการเรียนรู้ที่ทั้งสองกลุ่มนิยมใช้มากที่สุด คือ การเรียนรู้ด้วยการมองภาษา และรูปแบบการเรียนรู้ที่ทั้งสองกลุ่มนิยมใช้น้อยที่สุด คือ การเรียนรู้ด้วยการฟัง

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของปัญชลี วาสนสมลสิทธิ์ ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตปี1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยพบว่าไม่มีความแตกต่าง ในรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตสายวิทยาศาสตร์และสายสังคมศาสตร์

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคเรียน แม้ว่านิสิตส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการเรียนรู้โดยการมองภาษามากที่สุด แต่ที่น่าสนใจคือ นิสิตกลุ่มที่เรียนในภาคเรียนที่1ปีการศึกษา 2547 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างออกไปโดยมีรูปแบบการเรียนรู้โดยการมองภาพมากที่สุด ผลการศึกษาเป็นเครื่องยืนยันว่า ในแต่ละภาคเรียนอาจจะมีผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ที่ต่างกัน การใช้วิธีสอนแบบเดิมๆที่เคยประสบความสำเร็จ อาจไม่ประสบความสำเร็จกับนิสิตที่เรียนในภาคเรียนอื่นก็ได้ ดังนั้นผู้สอนที่มุ่งให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนวิชานั้นๆ ควรจะศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละภาคเรียนที่สอน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมต่างๆในการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จในการเรียนให้ผู้เรียนทุกประเภท

การศึกษาครั้งนี้ แม้ว่าผลที่ได้จะนำมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาที่ผ่านมาในหลายๆสถาบันได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากงานวิจัยที่ทำในประเทศไทย

ส่วนใหญ่มุ่งศึกษารูปแบบการเรียนรู้ตามแบบของกราชาและไรซ์แมน อันเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยแต่ละคนมีความเชื่อในแนวคิดด้านรูปแบบการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ในการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง และรายวิชาที่ศึกษาแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าในแต่ละห้องเรียนประกอบด้วยผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จึงต้องการเรียนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่แตกต่างกันด้วย ยิ่งครูเข้าใจวิธีการเรียนของผู้เรียนมากเท่าใด ก็ยังสามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย สนองความต้องการของผู้เรียนในห้องเรียนได้มากขึ้นเท่านั้น สิ่งหนึ่งที่ครูควรคำนึงอยู่เสมอคือ หากครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับความแตกต่างเหล่านั้นแล้ว จะมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งนี้อาจถูกกีดกันออกไปจากกระบวนการเรียนการสอนของครู นอกจากนี้ครูควรใช้ความแตกต่างนี้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆเข้าร่วมหรือเป็นผู้ดำเนินการ ผู้เรียนทุกคนจะได้รู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนเกิดแรงจูงใจความสนุกสนาน ความพอใจในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจะสูงขึ้นและส่งผลให้ผู้สอนมีกำลังใจในการสอนเพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- ทัศนีย์ ศิริวัฒน์. (2532). **แบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปัญชลี วาสนสมลสิทธิ์. (2542). การศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ, ใน **ภาษาปริทัศน์** หน้า 102-119. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล. (2525). **แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2534). **รายงานการวิจัยสไตล์การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ ลินลาร์ตัน. (2525). นิสิตนักศึกษากับการเรียนการสอน. ใน **นิสิตนักศึกษา; หลักการปัญหาและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ราชพร บำรุงศรี. (2535). **การวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างประเทศสาขาวิชาตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2538). **รายงานการวิจัยการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อาภาภรณ์ ศิริอาดเนย์. (2533) **การศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน**. ปรินิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อิสราภรณ์ อินทร์สำราญ. (2546). **การศึกษาสไตล์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาศาสตรศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- Brown, H. (2000). **Principles of Language Learning and Teaching**. 4th ed. New York: Longman.
- Canfield, A.A. (1992). **Learning Style Inventory**. 2nd ed. California: Western Psychological Services.
- Clark, Don. (2000). **Learning Styles**. Retrieved 13 March 2002, from <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/learning/styles.html>
- CeZair, Joan. (2005). Exploring the Impact Gender May Have on Students' Learning Styles and Course Achievement in Selected Accounting Courses. In **Proceeding for 2005 Mid-Atlantic Conference on Scholarship of Diversity**. Office of Multicultural Affairs: Virginia. Retrieved Dec 5, 2005, from www.multicultural.vt.edu/proceedings/2005__Papers/Exploring__the__Impact__Gender__May__Have.pdf
- Davis, Barbara. (1993). **Tools for Teaching**. San Francisco: Jossey-Bass Publisher.
- Dunn, R.; Dunn K. & Perrin. (1994). **Teaching Young Children Through Their Individual Learning styles: Practical Approaches for Grades K-2**. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Ellis, R. (1994). **The Study of Second language Acquisition**. Oxford: Oxford University Press.
- Felder, Richard. (1993). Reaching the Second Tier: Learning and Teaching Styles in College Science Education. In **J. College Science Teaching**, 23(5), pp. 286-290. Retrieved March 13, 2002 from <http://www.ncsu.edu/felder-public/Papers/Secondtier.html>
- Felder, R.; & Henriques, E. (1995). Learning and Teaching Styles In Foreign and Second Language Education. In **Foreign Language Annals**. Vol.28 (No.1 Spring1995): pp. 21-31.
- Gregorc, A.F. (1979). Learning and Teaching styles: potent forces behind them. **Educational Leadership**, pp. 36, 234-236
- Griggs, Shirley A. (1991). Learning Styles Counseling. **ERIC Digest**. Publication Date : 1991 pp. 12-31. Retrieved April 25, 2004 from <http://www.ericdigests.org/1992-4/styles.htm>
- Keefe, J.W. (1964). **Learning Style**. Instruction Leadership Handbook National Association of Secondary School Principals. pp. 6-63
- Kimura, Doreen. (2002) Sex Hormones Influence Human Cognitive Pattern. In **Neuroendocrinology Letters 2002** ; 23(Suppl.4): pp. 67-77. Retrieved Dec 7, 2005, from <http://www.sfu.ca/~dkimura/articles/NEL.htm>.
- Kinsella, K. (1995). Understanding and Empowering Diverse Learners in the ESL classroom. In **Learning Styles in the ESL/EFL Classroom**. Reid, J.M. (Ed.), pp. 170-195. Boston: Heinle & Heinle.

- Kolb, David A. (1961). "Disciplinary Inquiry Norm and Student Learning Styles: Diverse Pathways for Growth." In **The Modern American College**. P.276 Sanfrancisco Jossey-Bass276.
- _____ (1981). **Learning Style Inventory: A Self-Description of Preferred Learning Modes**. Boston: Mc Bers.
- _____ (1984). **Experiential Learning: Experience as the source of learning and development**. New Jersey: Prentice Hall.
- Logan & Thomas (2002). Learning Styles in Distance Education Students Learning to Program. In **14 Workshop of Psychology of Programming Interest Group**, Brunel University June 2002, Retrieved Nov 11, 2005 from <http://www.ppig.org/papers/14th-logan.pdf>.
- Melton, C.D. (1990). Bridging the culture gap: A Study of Chinese students' learning style preferences. **RELC Journal**, 21/1, pp. 29-47.
- Miller, Suzanne.(2001). **Learning Styles**. Retrieved July1, 2003, from <http://www.4faculty.org/includes/digdeeper/lesson4/learningstyles.htm>.
- Nunan, David. (1999). **Second Language Teaching & Learning**. Boston: Heinle & Heinle.
- Oxford, R. (2003). Language Learning Styles and Strategies: An Overview. In **GALA 2003**. Retrieved Nov 3, 2005, from <http://www.education.umd.edu/EDCI/SecondLangEd/ TESOL/People/Faculty/Dr.%20Oxford/ StylesStrategies.doc>.
- _____ and Ehman, M. (1993). Second language research on individual differences. **Annual Review of Applied Linguistics**, 13, pp. 188-201.
- Reichman, S.W. & Grasha, A.F. (1974) A rational approach to developing and assessing the construct validity of a study learning style scales investment. In **Journal of Psychology**, 87 pp. 213-223.
- Reid, J. (1987). The Learning style preferences of ESL students. **TESOL Quarterly**, 21/1, pp. 87-111.
- _____. (1995). **Learning Styles in the ESL/EFL Classroom**. Boston: Heinle&Heinle
- Willing, Ken. (1988). **Learning Styles in Adult Migrant Education**. National Curriculum Resource Centre, Adelaide, Australia.